

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO, VIRGINI DEIPARÆ,
& S. Lucæ, Orthodox. Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis,
vigesima quintâ Januarii 1725.

M. LUDOVICO DE SANTEUL,
Doctore Medico, Præfide.

An obesitas rarior soboles?

I.

NE QUÆSIERIS unde-nam surgant hominis primordia. Altior est ista inquisitio. Sciscitare potius quid mas & femina ad hominis jam facti, & in parentibus, nescio quâ parte, latentis evolutionem conferant, utilior, humanæque perspicacitati accommodatior erit hæc indagatio. Nihil de novo fit, nil frustrâ factum est, homo alterum hominem non procreat, cujuscunque animalis organica structura à supremi Numinis manu primò proficiscitur. Sed ne putes ideo ab ovis, à vermibus, à seminis utriusque mixturâ, hominem nasci. Adamo coævâ esse humani generis germina ratio innuit: ubi-nam sint non indicat subtilior anatome, nec demonstrat fallax optices microscopium. Quid ergo fiet de ovariis? Partium corporis plurimi cognoscuntur usus, sed nec omnium, nec omnes innotescunt. Cui bono vermes infiniti parant in semine? Existant, nec-ne, erit omnibus una fors: cuncti vehi,

A

culum relinquent in utero, mox perituri, aut in aliâ victuri regione. Vel in mare, vel in feminâ vivunt, absque accretione, animalcula, quorum evolutio matrimonii finis, sponforum provincia. Quibus plura fecundare, nutrire, edere, ad certum vitæ tempus educare datum est, iis & sobolescere concessum. Magnum & laboriosum sobolescendi votum; at gratè suscipitur opus, quod excitat & promovet amor. Hic otians, ex dulci recordatione, voluntatum concordia judicatur, placidaque mentis cogitatio intelligitur. Præsens idem ac operans sentitur tantum. Videtur flammula quædam unicuique ab incunabulis insita, vaga primum & sat lepidè circa juveniles nugas, dein res inter domesticas & civiles adhuc incerta, fixa demùm ad ædes sibi parandas, amplificandumque suum, ex alterius hominis ortu, domicilium. Amore reciprocantur mas & femina, seseque mutuò depereunt; nascitur sponforum consensus & harmonia, quorum opus commune, generatio; agentia, mens & corpus; facultates, voluptas & motus. Ex assumpto quolibet alimento liquor oleosus & pinguis indefinenter fibrarum prælo exprimitur, perenni circuitu pretiosus latex, morâ & lentore inutilis. Quandiu fluit, partes organicas elastico molles ac formosè turgentes efficit; lentescit ubi, ut in obesità, eadem sordido gravantur pondere, motus impeditur, obtunditur titillatio, generationi necessaria torpent amasiorum illicia, fit veternosâ Venus, jacet malè culta, nulla indè, nisi infeliciores, aut tenuioris avi soboles.

II.

E SOLO corpore deprompta, non sufficit mirabilis organorum supellex, in hujus operis laudem venit pars melior, anima. Quomodo substantia extensione suâ indivisibilis in substantiam extensione suâ divisibilem agat, vix unquam concipi potest. Utramque tamen in semetipsas vicissim agere constat, nec falsò stabilitur corporis & animæ, sic volente Deo, commercium. Æquilibrii species est, non æquiponderantis utriusque substantiæ, sed æqualiter agentium inter se facultatum. Ut in corpore præsens ubique anima, ita animæ præsens

ubique corpus. Quidquid fit in homine, vel ad cogitationem, vel ad motum pertinet; moderatur illud omne facultas sentiendi, vim inter corporis motricem & intelligendi facultatem media; ab eâ potissimum desumendum est corporis & animæ vinculum. Sunt in brutis animantibus functiones nonnullæ, quæ à solâ automaticâ corporis mechanice oriri nequeunt. Unam in ipsis esse substantiam, nec suadet ratio, nec ipsa fides belluas inter & homines omnimodum postulat discrimen. Ubi jucundum quoddam aut percipit, aut sentit animus, tunc intimo perfunditur sensu, qui dicitur voluptas. Hæc magni quidem momenti ad omnia vitæ munia, sed majoris ad generationem. Duplex est, una, quæ per ipsum opus persentitur, aut, si ipsum antecedit, ab organis cietur, vocari potest physica voluptas, cunctis animantibus cognata. Homini propria magis accedit altera, quæ moralis nuncupari potest. Physicam voluptatem dulcius experiuntur quibus est interemerata morum integritas: eandem præ conscientia negare nequeunt, at, præ pudore, alto silentio reticent. Verecunda prodit, quæ dicitur moralis voluptas, habitu sæpe sapientius versipelli. Gaudium, spes, urbanitas, risus, saltatio, grati illius comites, sed infidi & crebrò fallaces; certò, licet obscurè, eandem indicantira, timor, desperatio, luctus, melancholia, ficta vitæ voluntatis suspensio. An incassum tot pathematis agitur animus? Frustrâ-ne data sunt pili in utroque sexu, vaginæ rotunditas, flexiles rugæ, diameter varians, tenuissima balani cutis, sensiles admodum in glande papillæ nervosæ, obsequiosè tegens præputium? Hæc sunt naturæ munera, quibus ad generationis opus trahitur animus. Voluptatis, ad puerorum sanitatem, vis non mediocri, prima inde proles plerùmque robustior. Ipsi sunt vestigalia quædam, graviditatis scilicet morbi, partûs difficultas & dolor. Maximus est ad fetum edendum labor, ad hunc in utero gignendum longè majores illecebræ. Hæ, licet præterita, & jam antiquæ, ex memoriâ delentur nunquam; illius, & si recentis, velox oblivio. Voluptas est gratus & efficax sensus, quo animus ab aliis operationibus avertitur, ut naturæ motibus præ-

4

fit non tantum, sed etiam eos adaugeat, & utilius determinet.

I I I.

QUò magis corpus impellendum, ex suarum partium contractu, ad quietem proclive est, quò plùs ab organis primò impellentibus secedit, eò major, ut è suo loco dimoveatur, ipsi communicanda venit virtutis impellentis quantitas. Unicuique parti licèt vis motrix insita, cor tamen & dura meninx primò impellentia nuncupari debent organa, quibus impertita major oscillatio, potentiùsque datum est elaterium. Sanguini & humoribus è massâ sanguineâ segregatis fluiditatis motus non sufficit; profunt quandiù propelluntur, non immeritò proindè inter corpora impellenda recensentur. Humor qui secernuntur, perpetuòque propelluntur, ii longè minori indigent motùs copiâ, quorum organa arteriis continua sunt; maior verò necessaria est iis, qui per vices emergunt, diutiùs in corpore retinentur, quorumque secretoria à circuitu sanguinis divergunt magis. Ex duabus arteriis, per peritonæi lamellas, cordis impetum fugientibus, inter hospites membranulas, abdomine peculiari inclusas, diversimodè divaricantibus, sunt, testes epididymides, vas deferens, vesiculæ seminales, constanturque organa elaborando semini, & ad tempus conservando idonea. Nullus humor tantâ tarditate gignitur, nec tot viis retardatur, quàm semen. Non testium tantum, sed omnium partium commune opus est. Quæ in adultis nutritionis, eadem in embryone fecundationis materies. Hæc alimenti residuum, partibus non protoplasticè, sed similariter affectis constans. Nec malè hisce dogmatis intelligitur Veneris tempus, usus & abusus, infantum sanitas & vita, morbi-que hæreditarii. Quidam est in muliere liquor, unoquoque mense fluens, succi nutritii reliquiis imprægnatus, generationis initio nondum utilis, sed grandiori fetui alimoniam subministrans. Differt à cruore intrâ aliorum viscerum vasa contento, ex eo quòd longè sit purior. Quicunque liquores arte; vel naturâ magis sunt defecati, faciliùs, si ipsos aër contin-

gar, corrumpuntur. Quid mirum, si catameniorum sanguis, fœ-
ras ejectus, citiorem putredinem contrahat? Suppressio, vel
imminuto menstruorum effluvio, plurimi grassantur morbi,
oriuntur spontaneæ lassitudines, chlorosis, icterus, anhelæ res-
piratio, convulsio, aliquando paralyfes, variæque nascuntur
obstructionum species. Isti affectus ridiculè tribuuntur acido
vellicanti, vel coagulanti; ipsorum genuinus parens succi est
laudabilis, glutinosi & nimium coherentis excedens copia.
Discrepat sanguis maternus à semine, quatenus, antequàm
nutriat, nonnullam in ipsomet fetu postulat præparationem.
Quidquid ad corporis productionem valet, id agit vel ut locus,
vel ut materia, vel ut movens. Locus uterus est, materia se-
men, causa movens sponforum elater. Mutuos suscipiunt motus
mas & femina, ad loci dispositionem, materiæque directio-
nem. Pendet seminis directio à caulis erectione. Penis veluti
pondus omnibus corporis musculis, tanquam vectibus, affixum;
illius tensio ab horum contractione, musculorum contractio
nonnihil ab animæ imperio, rectum in partibus quibuscumlibet
supponente elaterem, necessarium perfectæ sanæque nutri-
tionis fructum.

I V.

SED minor est in obesitate fibrarum elater. Obesitas ava-
ræ naturæ luxuries, insidiosumque donum, quo corporis
augetur moles, minuitur virtus. Villorum potentia in eo po-
sita est, ut quâ facilitate dilantantur, eâdem contrahantur.
Sic omnia perpetuò diriguntur fluida, sic omnes successivè
sunt secretiones, sic solida inter & fluida viget æquilibrium.
Ut in solidorum accretione, ita in fluidorum divisione sunt
certi fines, quos ultrà citraque nequit rectum elaterium con-
sistere. Nec naturæ insensibilis sunt incrementi limites; nutriendæ
mutantur partes, non mutatur nutritio, mutatur locus, non
mutatur opus. Minorem succi nutritii quantitatem impendunt
quibus est jam adulta & ferè constans ætas. Quæ in ipsis su-
perest copia, novum fluidis addit corollarium; certus inde
oscillationis modus excitatur, uberioris cujuslibet secretionis

minùs auctor, quàm novæ præprimis parens, quâ sese generando pares agnoscunt mas & femina. Infantum productioni & educationi nocet, multiplici nomine, nimia pinguedo, ex fibris nimium extensis consequenti debilitate, humorum subsistentium cohæsione, moruum in musculis impedimento, seminis defectu, aut imperfectâ elaboratione. Vix natum auscultat mater, gaudetque puerpera, si fuerit infans, ut aiunt matronæ, Cupidinis instar, pinguedine donatus, lugenda potiùs fors istius infantis. Puerorum pinguedo caducæ & debilis temperiei indicium, monet stamina priùs infirmo fuisse elatere instructa. Nascitur, vel fit obesitas; vitium est in minimis vasculis ortum, & ad majora vasa propagatum. Quicunque obesus, plerumque iners est, somnolentus, laboris impatiens, ex levi exercitio celeriter fatigatus. Functionum œconomia animalis rhythmus postulat eam vasorum inter se dispositionem, ut vasa majora in minora desinant, & vicissim ex minoribus grandiora nascantur. Contraria est in obesio organorum mechanice; distenduntur in ipsis lymphatica, dùm angustantur venæ; hinc difficilis & lentescens reditus sanguinis; hinc impedita muscutorum contractio, humoribus & insensibili potissimum diaphoresi mora; hinc obesi frequentius afficiuntur, tristius agrotant, difficiliùs curantur, citiusque moriuntur, quàm graciles. Tradux est ad sobolem ista parentum labes, minùs indè vivax obesorum proles, pluribus corripitur morbis, perit convulsionibus, variolis celerius tentatur, & facillimè cedit, vermibus scæter, & intus consumitur, strumis horrescit, atque sensim occidit.

V.

CONJUGUM dulce, felix & constans commercium, cujus auctor oculatus amor, triste illud idem, fugax & ingratum, quod cæca peperit cupiditas. Eligere amat Venus, sed in deligendo quædam ipsi est ars mirabilis; spernit divitias, non avara; contemnit honores, haud ambitiosa; de venustate formæ diversimodè judicat, benevola; ætatis, in-

genii, corporis habitus semper rationem habet, difficilis & severa; macilentorum dolet labores; obeforum fastidit conatus. In muliere conceptioni præcipue confert uteri motus. Hic in feminis tenuibus debilior, in crassis difficilior, in salacibus acrior, in hystericeis velocior. Pendet vis ista ab humorum uteri substantiam alluentium naturâ & quantitate, à villorum robore, à libero istius organi inter alias partes situ. Uterus, naturæ ager, hortusque pensilis, fulciri debet, non constringi, foveri, non suffocari, irrorari, non immergi. Abdominis pondus, mesenterii sarcina, humorum colluvies, generationis sunt impedimenta. *Si mulier*, inquit Hippocrates, *præter naturam fuerit crassifaceta, in ventre non concipit, nam omentum crassum ac multum incumbens, os uterorum comprimit.* Neque ad generationem aptiores judicentur obesi, ex eo, quod succosiores videantur, majoremque proinde seminis quantitatem profundere possint. Hujus humoris laus & pretium non copię, sed elaborationi & emissioni tribuendum. Semen in obesipaucum sæpè sæpius, ubi copiosum est, femineum ac quasi mortuum dignoscitur. Nec minus animæ functionibus nocet obesitas; mens ab organis ægrè commovetur, rariores proinde fiunt sensationes. Ad eas excitandas requiritur quædam fibrarum tensio, ut ab objectis externis, cum facilitate & oblectamento, certi fiant motus, quibus anima grætè afficiatur. Sed quàm difficilis in flaccidis ac mollibus fibris impressio! Ascititia aliquando est nimia pinguedo. Hanc averunt & præcavent labor assiduus, sobrietas, Gymnastici Ludi. Obesitas est corporis status, quo villorum minuitur elater, torpet succi nutritii circuitus, retinetur seminis materies, ejusdem sit parciore proventus, organorum generationi intervenientium, aliorumque ad idem opus conspirantium debilitantur vires, obtunditur voluptas, præcipueque ad crebriorem salubrioremque generationem alterantur conditiones.

Ergo obesitas rariore soboles.

Domini Doctores disputaturi.

<i>M. Jacobus Trans, à Regiâ
Scientiarum Academiâ.</i>	<i>M. Guillelmus de
Magny.</i>	<i>M. Stephannus - Franciscus
Gloffroy, Regia Scientiarum
Academia Parisiensis, Re-
giaque Societatis Londi-
nensis Socius, & Regius Pro-
fessor.</i>
<i>M. Petrus Maloët, Regis Con-
siliarius & Medicus, nec-
non Domus Regia Invali-
dorum Ducum & Militum
ordinarius.</i>	<i>M. Antonius Jacques.</i>	<i>M. Franciscus Aignan.</i>
<i>M. Ludovicus - Simon Em-
mere?</i>	<i>M. Claudius de la
Vigne de Frecheville.</i>	<i>M. Jacobus Fourneau.</i>

Proponebat Parisiis, JOANNES - BAPTISTA DU BOIS,
Constantienfis, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H.
M. DCC. XXV. à sextâ ad meridiem.